

Utvärderingsrapport 2019

Kandidatprogram i miljövetenskap 180 hp

Den utvärderade utbildningen är Kandidatprogram i miljövetenskap 180 hp som ges vid Uppsala universitet Campus Gotland sedan ht 2014. I utbildningen medverkar fem institutioner från tre fakulteter i form av kursansvar och/eller större, examinerande kursmoment. TekNat: IEG, IOB, Geovetenskaper, IBG. Sam: Kulturgeografiska inst. HistFil: Arkeologi. Metod

Utvärderingen gjordes genom självvärdering och bedömarpanel enligt "Modell för utbildnings-utvärderingar på grund- och avancerad nivå Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten".

Bedömarpanelen bestod av lektor Patrik Mehrens, Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet (panelens ordförande), docent Nina Reistad, Fysik och Centrum för miljö- och klimatforskning (CEC), Lunds universitet, lektor Teresia Svensson, Institutionen för Tema, Linköpings universitet, Maralgua Tsedendambaa, studeranderepresentant, Uppsala universitet och lektor Göran Wallin, Institutionen för biologi och miljövetenskap, Göteborgs universitet. Självvärderingen skickades till bedömarpanelen 28 juni 2019 och bedömarpanelen genomförde platsbesöket 22-23 oktober 2019. Vid platsbesöket träffade bedömarpanelen programansvarig, ytterligare en lärare samt sex programstudenter (två per årskull).

Slutsatser

Bedömarpanelens utlåtande är en bra, utifrån underlaget rättvisande och vänligt konstruktiv bedömning och programansvarig håller med om i stort sett allt. Viktiga synpunkter, exempelvis på progression, presentationskompetens och samverkan med samhället, beror till stor del på otydlighet och luckor i underlaget.

Nedan kommenteras bedömarpanelens sammanfattande synpunkter och rekommendationer punkt för punkt med förslag till åtgärder.

1. Vad gäller **måluppfyllelser** rekommenderas en genomgång av samtliga kursplaner i programmet med avseende på hur specifika mål formuleras. Det arbete som redan pågår med att koppla kursinnehåll och pedagogiska former till mål på kurs- och programnivå bör fortsättas. En rekommendation är också att kursmålen i kursplanerna konkretiseras så att progressionen i programmet blir tydligare.

Kommentar: Detta arbete är redan pågående men kan få ännu mer uppmärksamhet. Vid en omarbetning av hela programmet finns möjlighet att tänka och skriva rätt från början. Alla erfarenheter och synpunkter från första omgången ska tas tillvara. Progressionen finns men behöver beskrivas och tydliggöras både i kursplaner och undervisning.

2. För att stärka utbildningens **vetenskapliga grund** rekommenderar gruppen att insatser genomförs för att stärka forskningsmiljön kring programmet. Vi rekommenderar även en översyn av utbildningsplanen så att progression vad gäller den specifikt miljövetenskapliga metodkunskapen tydliggörs.

Kommentar: Utveckling av forskningsmiljön inom området har redan kommit längre än vid tiden för självvärdering. Två nya doktorander är på plats och en lektor är under rekrytering inom Naturresurser och hållbar utveckling. Dessutom inrättas en forskarskola inom Hållbar utveckling på Campus Gotland där ca 10 nya doktorander förväntas vara på plats ht 2020. Forskare inom ex.

samhällsgeografi, planering, miljöekonomi, vindenergi och arkeologi/osteologi kommer också att samverka i en tätare krets än tidigare, tack vare forskarskolan.

Kurser i statistik för miljövetare (kvantitativ metod) omfattande 15 hp har erbjudits så länge programmet funnits. Moment med vetenskapsteori, filosofi och kvalitativ metod har integrerats i befintliga kurser, bl. a introduktionskursen. Två nya kurser med tyngdpunkt på kvalitativ metod och akademiskt skrivande ges från och med vt 20: Vetenskaplig metod 5 hp, för studenter termin 2, och Vetenskapliga metoder i miljövetenskap 5 hp för studenter år 3.

Progressionen ska beskrivas tydligt i utbildningsplan och kursplaner.

3. **Studenternas lärande** sätts redan i starkt fokus inom utbildningen, och här är bedömargruppens rekommendation att verksamma lärare fortsätter det goda arbetet med att implementera olika arbetsformer samt att kontinuerligt genomlys de pedagogiska formerna.

Kommentar: Med större kritisk massa i lärolaget och samläsning med andra program kan ett mer fokuserat arbete göras på plats. Det blir förhoppningsvis lättare att anordna lärarmöten och workshops för att tillsammans arbeta med detta. Gärna i samverkan med aktiviteter i TUR som då kan förläggas till Campus Gotland.

3. En beskrivning av **progression** och verktyg för att säkerställa progressionen genom utbildningen bör utvecklas, kvalitetssäkras och dokumenteras.

Kommentar: Detta kommer att ingå i översynen av kursplaner och examinering. Det blir också prioriterat i en eventuell kommande omarbetning av programmet till ht 2021.

4. Vad gäller **lärarkompetens** rekommenderar bedömargruppen att det tas fram en strategisk plan och en handlingsplan för såväl den kort- som långsiktiga kompetensförsörjningen. En rekommendation är också att den nuvarande organisationen bör utvecklas och stärkas för vara befruktande för utvecklingen och kvalitetssäkringen av den miljövetenskapliga utbildningen vid Campus Gotland.

Kommentar: Trots nya satsningar är kompetensförsörjningen den minsta och tunnaste pusselbiten. Möjligheterna och viljan från institutionerna att rekrytera för undervisning är små och rekryteringsprocesserna är utdragna. Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten behöver vara tydlig med målsättning, uppdrag och finansiering om det ska bli förändring.

5. Utbildningens **internationaliseringssträvanden** är god, men en rekommendation är att utbildningen tydligare tar tillvara internationella lärares och studenter erfarenheter. En stark rekommendation är också att de förslag för att öka studentutbytet som nämns i självvärderingen förverkligas.

Kommentar: Lärare med internationella erfarenheter medverkar i allt större omfattning i programmet, exempelvis genom nya gästlärare och doktorander. Inslagen kan och bör förtydligas i kursplaner och kommunikation till studenterna. För att öka studentutbytet bör en termin öppnas för att studenterna ska kunna resa ut eller läsa andra valbara kurser. Det är också viktigt att utveckla programanpassade utbyten med utländska universitet. En större kommunikationsinsats tillsammans med andra utbildningar inom hållbarhetsområdet på Campus Gotland skulle locka fler hitresande internationella studenter. Fler kurser på engelska är givetvis också en förutsättning.

6. Inom området **jämställdhet** rekommenderas att det görs en översyn av kursplaner och kurslitteratur med jämställdhets- och likabehandlingsperspektiv i fokus.

Kommentar: För att nå bästa resultat bör kursansvariga lärare mötas och diskutera bra arbetssätt för att ex. hitta litteratur, kursmoment, gästföreläsare etc. som stärker dessa perspektiv. Hjälp kan förmodligen sökas hos genusforskarna, lika villkorsamördnaren m. fl.

7. **Studentinflytandet** är i grunden gott, men en rekommendation är att minska antalet enkäter, och att på olika sätt öka svarsfrekvensen i kvarvarande enkäter.

Kommentar: Antalet enkäter kan minskas och svarsfrekvensen kan höjas genom schemalagd tid för att fyll i de enkäter man lämnar ut.

8. En viktig rekommendation rör breddad **studentrekrytering**, både för att öka det totala antalet studenter och för att öka antalet manliga studenter. Här kan en framtida orientering mot en internationell Bachelor spela en viktig roll.

Kommentar: En breddad rekrytering kan kräva olika typer av åtgärder. Förutom stöd från kommunikatörer till en större kommunikationsinsats för hållbarhetsområdet på Campus Gotland kan behörighetskraven till programmet ses över. Nuvarande är områdesbehörighet A3/3 som valts för att öka möjligheter för samhällsvetare, med viss naturvetenskaplig bakgrund, att bli antagna till programmet. Samläsning med andra kandidatprogram ("Samhällsplanering – miljö, resurser och globalisering", "Energiomställning – hållbarhet och ledarskap") ökar sannolikt också attraktionskraften och den kritiska massan.

9. Programmets samarbete med det **omkringliggande samhället** kan förstärkas. Bedömargruppen rekommenderar särskilt att kontakten med den privata sektorn stärks. Idén med en utbildningsstrimma som ska anknyta utbildningen till både forskning och omgivande samhälle är bra och en rekommendation är att en utredning görs av hur en sådan kan byggas in i utbildningen.

Kommentar: I så gott som varje kurs ingår samhällskontakter av olika slag, det som saknas är ett samlat grepp med beskrivning av innehåll och omfattning. Den privata sektorn bör utforskas, kontaktas och om möjligt knytas till utbildningen. I det fallet erbjuder Gotland speciella möjligheter och utmaningar eftersom här finns högsta tätheten av små- och medelstora företag i Sverige. Av erfarenhet vet vi att små företag har svårt att avsätta tid till samverkan som inte ger något tillbaka på kort sikt. Ett antal projektförslag (till examensarbete) har kommit från sådana företag men ingen student har nappat på dessa.

Slutord

Utvärderingen har gett mycket värdefull återkoppling på utbildningens kvaliteter och utvecklingsbehov. Under de sex år (2014-2019) som studenter antagits till programmet har en kontinuerlig utveckling skett, med alla utmaningar som en tvärvetenskaplig utbildning innebär. Kursutveckling och kvalitetsarbete för de kvarvarande årskullarna fortsätter givetvis men det är nu tid att börja arbeta på nästa version av Kandidatprogram i miljövetenskap. Förutsättningarna för en sådan utbildning är mycket goda på Campus Gotland tack vare riktade satsningar på och den växande kritiska massan inom både forskning och utbildning på miljö- och hållbarhetsområdet.

Nämndens kommentar och slutsats

Fakultetsnämnden konstaterar att utvärderingen har skett i enlighet med modellen. Detta program har antagningsstopp på grund av a) lågt söktryck och b) personalbrist. Fakultetsnämndens slutsats är att panelens rekommendationer är av central relevans även vid omstart av ett relaterat program på Campus Gotland. Panelen lyfter särskild att forskningsmiljön kring utbildningsprogrammet bör stärkas. Panelens rekommendationer bemöts på ett bra sätt med angivna planerade åtgärder.

Eftersom fortsättningen av detta program är under utredning (både om och hur) finner Fakultetsnämnden att en nödvändig åtgärd är att NUN kontinuerligt följer upp utvecklingen av utredningens framsteg.